

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی

برنامه

مقطع کارشناسی

مجموعه آموزشی مدیریت

گرایش «دولتی»

فهرست مطالب

فصل ۱) اصول حاکم بر تدوین برنامه:

۱-۱. برخورد علمی با برنامه ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۲-۱. تأکید بر محتوای اصلی برنامه

۳-۱. کارآمدی و خود-تنظیمی آموزشی

۴-۱. تأکید بر اهمیت پژوهش

فصل ۲) تعاریف واژگان و ساختار برنامه

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

۲-۲. تعاریف واژگان

۳-۲. ساختار برنامه

فصل ۳) برنامه مقطع کارشناسی مدیریت دولتی

۱-۳. جدول ۱: دروس عمومی و پایه

۲-۳. جدول ۲: دروس اصلی

۳-۳. جدول ۳: دروس تخصصی

۴-۳. جدول ۴: دروس پیش نیاز

فصل ۴) سرفصل دروس

۴-۱. سرفصل دروس پایه رشته «مدیریت دولتی»

۴-۲. سرفصل دروس اصلی رشته «مدیریت دولتی»

۴-۳. سرفصل دروس تخصصی رشته «مدیریت دولتی»

فصل ۱

اصول حاکم بر تدوین برنامه

برنامه حاضر بر مبنای «اصول حاکم بر تدوین برنامه‌های درسی دانشگاهی» مصوب جلسه شماره ۲-۶۹۶ مورخ ۸۷/۸/۱۱ شورای برنامه‌ریزی (آموزش عالی) تنظیم شده است. در همین راستا، این فصل با تأکید بر برخی از این اصول و پیامدهای آنها، برخی ویژگی‌های اصلی برنامه را مورد توجه قرار خواهد داد.

۱-۱. برخورد علمی با برنامه‌ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۱-۱-۱. در تنظیم و تدوین برنامه تلاش شده است تا همه اجزاء برنامه، اعم از ساختار یا محتوا، بر پایه دلایل و نتایج حاصل از اصول حاکم تعیین شوند. به همین دلیل، طراحی برنامه بر مبنای یک فرایند منطقی صورت گرفته و در نهایت، اهداف هر بخش از برنامه دقیقاً بیان شده و سپس براساس آن تکمیل شده است.

۱-۱-۲. در تدوین برنامه، اصول مدیریت پویا و استفاده از «خود-تنظیمی» مورد تأکید قرار گرفته و از تکیه بر پیش‌فرض‌های ساختاری یا مدیریتی در باب تضمین کیفیت تا حد امکان پرهیز شده است. در این دیدگاه، تضمین حداقل‌های آموزشی در چارچوب مصوب برنامه و از طریق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صورت گرفته است و تضمین بقیه استانداردها با تنظیمات و اجرای بقیه برنامه بر عهده مجری خواهد بود.

۱-۲. تأکید بر محتوای اصلی برنامه

ضمن تأکید بر انعطاف‌پذیری، حداقل‌های آموزشی به‌عنوان محتوای اصلی برنامه در قالب دروس الزامی و انتخابی در آن گنجانده شده‌اند. در این راستا، هسته برنامه، محتوای اصلی و تخصصی هر رشته را تضمین می‌کند و دروس مشترک پایه نیز برای تضمین معلومات عمومی و جامعیت علمی برنامه در یک پایه خاص طراحی شده‌اند.

۱-۳. کارآمدی و خود-تنظیمی آموزشی

۱-۳-۱. عدم همگونی دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه‌ها، به‌ویژه در رشته‌های علوم و نیز تنوع انگیزه‌ها، علایق و استعدادها، این گونه دانشجویان در نظر گرفته شده است (مخصوصاً در شرایط فعلی که پذیرش به‌صورت متمرکز از طریق کنکور سراسری انجام می‌شود).

۱-۳-۲. آینده شغلی و به‌ویژه محدودیت‌های موجود در بازار کار و تغییرات موجود در این زمینه با توجه به توانایی‌های متفاوت دانشجویان پذیرفته شده، در نظر گرفته شده است.

- ۳-۳-۱. توانایی‌های مختلف دانشگاه‌ها در زیرشاخه‌های مختلف رشته‌های مورد نظر و همچنین مزیت‌های بومی و تنوع کادر هیئت علمی آموزشی و پژوهشی، در نظر گرفته شده است.
- ۴-۳-۱. عدم امکان بازنگری مستمر و متمرکز در کشور مورد توجه بوده و عامل‌های متضمن «خود-تنظیمی» برنامه با پس‌خورد منفی در جهت اعمال عوامل لازم برای بازنگری در دروس و استاندارد آن‌ها، تأمین هیئت علمی در رشته‌های مورد نظر جامعه و بازار کار و نظایر آن در نظر گرفته شده است.
- ۵-۳-۱. تنوع علایق و همچنین ایجاد محمل مناسب برای ادامه تحصیل در رشته‌های «بین‌رشته‌ای» (interdisciplinary) با تأکید بر عدم لزوم تصویب برنامه‌های متعدد در نظر گرفته شده است.

۴-۱. تأکید بر اهمیت پژوهش

- ضمن تأکید بر لزوم ارائه مناسب برنامه با استانداردهای مورد نظر؛
- ۱-۴-۱. استفاده بهینه از وقت استادان و عدم تشویق به ایجاد دروس تکراری در نظر گرفته شده است. امکان ارائه دروس متنوع و تخصصی با تأکید بر لزوم ایجاد زمان لازم برای استادان برای به‌روز ماندن و پرداختن به پژوهش در نظر گرفته شده است.
- ۲-۴-۱. تضمین تشکیل آسان و بدون مشکل کلاس‌ها و عدم تشویق به ارائه مکرر یا موازی کلاس‌ها در نظر گرفته شده است.
- ۳-۴-۱. تشکیل کلاس‌ها با تنوع دانشجویی (در حد امکان) برای آشنایی بیشتر دانشجویان با رشته‌های مجاور و مشابه و اغناء بیشتر کلاس‌ها و تمرکززدایی علمی در نظر گرفته شده است.
-

فصل ۲

تعاریف واژگان و ساختار برنامه

در این فصل ابتدا به بررسی پیامدهای اصول مطرح شده در فصل ۱ خواهیم پرداخت و سپس ساختار کلی برنامه را بر مبنای موارد مذکور ارائه خواهیم کرد.

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

برخی پیامدهای این اصول عبارتند از:

۱-۱-۲. چارچوب برنامه باید دارای یک ساختار کلی از پیش تعیین شده باشد که در آن فقط حداقل‌های لازم تثبیت شوند و تعیین دیگر جزئیات باید بر عهده مجری گذاشته شود.

۲-۱-۲. برنامه باید دارای یک ساختار بلوک-بلوک با روند سلسله مراتبی «کلی به جزئی» باشد، به این معنا که دروس بالاتر میان رشته‌های متعدد مشترک باشند و دروس خاص‌تر نیز به تدریج با نزول در سلسله مراتب مطرح شوند.

۳-۱-۲. هر بلوک از برنامه باید با اهداف مشخص تنظیم یابد و بر مبنای این اهداف سیاست‌گذاری و تکمیل شود (چه از لحاظ تعداد واحد و چه از لحاظ محتوای دروس).

۴-۱-۲. دروس اجباری در برنامه باید فقط در حد ضرورت و فقط برای تضمین حداقل‌های آموزشی در نظر گرفته شوند و دیگر دروس نیز باید در یک قالب انعطاف‌پذیر با اهداف مشخص ارائه شوند.

۵-۱-۲. برنامه باید شامل یک «هسته» مشخص باشد که تضمین‌کننده حداقل‌های لازم در هر رشته است.

۶-۱-۲. برنامه باید دارای یک بخش با حجم مناسبی مرتبط با دروس اختیاری/کهاد باشد.

۲-۲. تعاریف واژگان

اکنون به تعریف واژگانی می‌پردازیم که در این برنامه به کار رفته‌اند.

۱-۲-۲. برنامه

به برنامه ارائه شده در این مجموعه و جزئیات محتوا و مقررات مربوطه اشاره دارد، که در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اجرا در کلیه دانشگاه‌ها مصوب می‌شود (این مفهوم با برنامه درسی که نهایتاً در هر یک از دانشگاه‌ها اجرا خواهد شد متفاوت است).

۲-۲-۲. مجموعه آموزشی

مجموعه‌ای از رشته‌های مختلف است که دارای جنبه‌های مشترک علمی-آموزشی هستند و اساساً در برنامه درسی آنها وجود دروس مشترک امکان‌پذیر است.

۲-۲-۳. ضوابط «در اختیار دانشگاه»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که توسط مرجع ذیصلاح در دانشگاه تثبیت می‌شود و پس از آن، رعایت آنها در زیر مجموعه‌های مربوطه (نظیر دانشکده-گروه-دانشجو) الزامی است. اختیار تعیین این ضوابط می‌تواند به زیر مجموعه‌های مربوطه با رعایت سلسله مراتب تفویض شود، مگر عبارت «فقط در اختیار دانشگاه» به کار رفته باشد (مثال: معافیت دروس و...).

۲-۲-۴. ضوابط «در اختیار دانشکده»

مشابه ۲-۲-۳ است اما در باب «دانشکده» تعریف می‌شود.

۲-۲-۵. ضوابط «در اختیار گروه»

مشابه ۲-۲-۳ است اما در باب «گروه» تعریف می‌شود. چنانچه در دانشکده‌ای گروه وجود نداشته باشد، تصمیم‌گیری درباره اختیارات مربوطه به عهده دانشکده خواهد بود.

۲-۲-۶. ضوابط «در اختیار دانشجو»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که اساساً در چارچوب سایر مقررات بدون محدودیت ویژه و در اختیار دانشجو هستند (هدایت استاد راهنما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است).

۲-۲-۷. درس «الزامی»

درسی است که با سرفصل معین در برنامه مشخص شده و اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه توسط دانشجو الزامی است.

۲-۲-۸. درس «انتخابی»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه از بین جدولی از دروس که چارچوب آن توسط برنامه مشخص شده است، الزامی است.

۲-۲-۹. درس «اختیاری»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات «در اختیار دانشجو» است.

۲-۲-۱۰. درس «پیش نیاز»

درسی است که اخذ و قبولی در آن قبل از درس دیگری الزامی باشد.

۲-۲-۱۱. درس «هم نیاز»

درسی است که اخذ آن هم زمان با درسی دیگر یا قبل از آن صورت می پذیرد.

۲-۲-۱۲. درس «پایه»

درسی است که در برنامه به دلیل آماده نمودن دانشجو برای گذراندن دروس اصلی و تخصصی رشته و یا به علت افزایش اطلاعات و تقویت بنیه علمی و عملی او و همچنین درک بهتر سایر دروس ارائه می شود.

۲-۲-۱۳. «گروه»

کوچک ترین واحد آموزشی است که برنامه را در یک رشته اجرا خواهد کرد. چنانچه در ساختار دانشگاه «گروه» موجود نباشد، کلیه وظایف و اختیارات به دانشکده منتقل می شود.

۲-۳. ساختار برنامه

۲۰ واحد	- دروس عمومی
۴۴ واحد	- دروس پایه
۲۳ واحد	- دروس اصلی
۴۶ واحد	- دروس تخصصی
-----	- دروس اختیاری
۸ واحد	- دروس پیش نیاز

- اهداف هر یک از بخش های برنامه به شرح زیر است:

۲-۳-۱. دروس عمومی (جدول شماره ۱)

این دروس در چارچوب آئین نامه های مصوب وزارت علوم تحقیقات و فناوری تعیین می شوند.

۲-۳-۲. دروس مشترک پایه (جدول شماره ۱)

این بخش از برنامه شامل ۴۴ واحد درسی است برای تضمین حداقل های لازم در دروس پایه پیش بینی شده است.

۲-۳-۳. دروس اصلی (جدول شماره ۲)

دروس این بخش مجموعاً به ۲۳ واحد درسی تقسیم می‌شوند.

۲-۳-۴. دروس تخصصی (جدول شماره ۳)

دروس این بخش مجموعاً به ۴۶ واحد درسی تقسیم می‌شوند.

۲-۳-۵. دروس پیش‌نیاز (جدول شماره ۴)

فصل ۳

برنامه مقطع کارشناسی

«مدیریت دولتی»

برنامه مقطع کارشناسی؛ مجموعه آموزشی مدیریت دولتی

۳-۱. جدول ۱: دروس عمومی و پایه

ردیف	نام درس	واحد	ساعت	
			نظری	عملی
۳۴۰	جمع			
۳۴۰	دروس عمومی	۲۰	۳۴۰	
۱	آمار و کاربرد آن در مدیریت ۱	۳	۵۱	
۲	آمار و کاربرد آن در مدیریت ۲	۳	۵۱	
۳	اصول حسابداری ۱	۳	۵۱	
۴	اصول حسابداری ۲	۳	۵۱	
۵	اقتصاد خرد	۳	۵۱	
۶	اقتصاد کلان	۳	۵۱	
۷	توسعه اقتصادی و برنامه ریزی	۳	۵۱	
۸	حقوق اساسی	۲	۳۴	
۹	روان شناسی کار	۳	۵۱	
۱۰	روان شناسی سیاسی	۳	۵۱	
۱۱	روش تحقیق در مدیریت	۳	۵۱	
۱۲	ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت ۱	۳	۵۱	
۱۳	ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت ۲	۳	۵۱	
۱۴	مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن	۳	۵۱	
۱۵	کامپیوتر و کاربرد آن در مدیریت	۳	۳۴	۶۸
۷۶۵	جمع	۶۴	۷۳۱	۳۴

۲-۳. جدول ۲: دروس اصلی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۱	تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم	۳	۵۱		۵۱	مبانی سازمان و مدیریت - -
۲	تحقیق در عملیات (۱)	۳	۵۱		۵۱	ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۱) - ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۲)
۳	تحقیق در عملیات (۲)	۳	۵۱		۵۱	تحقیق در عملیات (۱)
۴	سیستم های اطلاعاتی در مدیریت	۳	۵۱		۵۱	تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم
۵	مبانی سازمان و مدیریت	۳	۵۱		۵۱	مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن
۶	مدیریت رفتار سازمانی	۳	۵۱		۵۱	مبانی سازمان و مدیریت
۷	مدیریت منابع انسانی	۳	۵۱		۵۱	مدیریت رفتار سازمانی
۸	زبان تخصصی مدیریت (۲و۱)	۲	۳۴		۳۴	زبان انگلیسی عمومی
جمع		۲۳	۳۹۱		۳۹۱	

۳-۳. جدول ۳: دروس تخصصی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۱	تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی دولتی	۳	۵۱		۵۱	مبانی سازمان و مدیریت - مدیریت رفتار سازمانی
۲	حسابداری دولتی	۳	۵۱		۵۱	اصول حسابداری (۱)
۳	حقوق اداری	۲	۳۴		۳۴	
۴	روابط کار در سازمان	۳	۵۱		۵۱	مبانی سازمان و مدیریت
۵	زبان تخصصی مدیریت (۳ و ۴)	۲	۳۴		۳۴	
۶	سازماندهی و اصلاح تشکیلات و روش‌ها	۳	۵۱		۵۱	مبانی سازمان و مدیریت - حقوق اداری
۷	سیر اندیشه‌های سیاسی و تحول نهادهای اداری	۳	۵۱		۵۱	- -
۸	فراگرد تنظیم و کنترل بودجه	۳	۵۱		۵۱	اصول حسابداری (۱) - -
۹	مالیه عمومی و تنظیم خط‌مشی مالی دولت	۳	۵۱		۵۱	اقتصاد کلان - -
۱۰	مباحث ویژه مدیریت دولتی	۳	۵۱		۵۱	مدیریت منابع انسانی - -
۱۱	مبانی مدیریت دولتی (۱)	۲	۳۴		۳۴	مبانی سازمان و مدیریت - -
۱۲	مبانی مدیریت دولتی (۲)	۲	۳۴		۳۴	مبانی مدیریت دولتی (۱) - -
۱۳	مدیریت تحول سازمانی	۳	۳۴		۳۴	مدیریت رفتار سازمانی - -
۱۴	مدیریت تطبیقی	۳	۳۴		۳۴	مبانی سازمان و مدیریت - -
۱۵	مدیریت تعاونی‌ها	۲	۳۴		۳۴	مبانی سازمان و مدیریت - -
۱۶	مدیریت توسعه	۳	۵۱		۵۱	توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی -
۱۷	مدیریت سازمانهای محلی و شهرداریها	۳	۵۱		۵۱	مبانی سازمان و مدیریت - -
	جمع	۴۶	۹۵۲		۹۵۲	

۳-۴. جدول ۴: دروس پیش نیاز

پیش نیاز با زمان ارائه درس	ساعت			واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۶۸		۶۸	۴	ریاضیات پیش دانشگاهی	۱
	۶۸		۶۸	۴	زبان پیش دانشگاهی	۲
	۱۳۶		۱۳۶	۸	جمع	